

Téerëe débpí bínýú unna won Pool Timoote ra Kúnsëe

Pool bínýë'té Timoote waal ana. Yee daa unna déb dí ríi bíní rë. Na bíní rí Pool unni yee ra dseef di fi Timoote ín Efes. Tii Timoote nék caakutee capu filib Téerëe bínýúu tílëdí apootarra ra a unna bíní Pool ra.

Di fi Timoote, yaafa húmú yëwúdí haalte ngémë, boffa húmú gerek. Pool na yeedíd dí, haba'te ri koy kah-kah dii na, bani Pool na ñeerúu waarii Uni Neba (Saame Tílëdí apootarra 16.1-3).

Tígí húmú kelaa Pool gini fí yúhté biti ngémí bëy ílí janja hompe éylëh bëeb, mbée tígí dí húmú faha' yúh yee homuu bëy ílí janji baaha ra, dí hoñci wola' Timoote. Di húmú wolte ri bëy Tesalonik na (Saame 1 Tesalonik 3.2-3) ; wolte ri bëy Korente na (Saame 1 Korente 4.17) ; wolte ri bëy Efes na.

Wola' ri ri bëy Efes na ra, dí húmú nah ri habra'i wa nda wa ham ngémí wë híin, ndah húmú laha' bëewí né yeeddúu iñi bokaay a ngémë, na múuydú wë (1.3-7).

Unna déb yee ra, Pool líkínté dí fi Timoote a faanaq fi, wonte ri iña wad dí líkín bëy illí janji ya ra bal.

Di wonte wa :

- yii lenke di wad waa fahantuun hanndal ki wa (1.5),

- yii lenke líkíní Timoote bëy ílí jañaa (1.18-19 ; 4.7, 11-16),
- yii lenke di wadti tilée jañaa (2.1-15 ; 5.1 nü 6.2 ; 6.17-19),
- a yii lenke di wadti madun njíittí janji ya (3.1-7).

Bëyí fí janji téeríi bee béeþ ay yúh dfee wadti tilée jañaa ra te ri ay míñ moytoh bëewí në müuyidú bëewë a yëeddë' yí wë rë.

Wodohi Pool Timoote

¹⁻² Do fi Timoote, do fa haba' mi koy kah-kah filib ngémë rë, so' mi Pool, so' mi apootari Yéesú-Kiristaa daa mi na wodoh ro. Koope Sëmléhí yen a Yéesú-Kiristaa yaakaari yen daa falu so' apootar. Baap-Koo a Yéesú-Kiristaa Yíkíi yen líhún dë mal, teeþ dō naa'-keeñ, on dō jaamma !

Yëeddëh yí paddah ya

³ Na húmú saañ mi Maseduwaan ra, mi húmú nahte ro fu tas Efes, fu won bëewë në yëeddúu iña na müuyidú bëewí kayya ra biti wa ban dii pañ. Di húmú naha' mi ro ri, mi naha' ro ri daaha woteh,

⁴ fu kadda' wa wonna waa na saku sako ra a cabi tii yi caacca mínehé díummë homuu wa ra. Wonni yaa kürë' capa' kep, na baateh dara yee faha' pañ Koope ra. Yee faha' pañ Koope baa ra nék, ngém kep nay tahe ow yúh rí.

⁵ Fu ot mi nah ro kadda'i bëewë në yëeddúu iñyaa ra, nda bëy ílí jañaa fahanta' hanndal ki wa a keeñi lante, nufi lante a ngémí mitte.

6 Lahte bëewí helute waali baa múuyúté, haalute wonni lahay njiriñ.

7 Wa habuu affi wa bëewí yëeddúu Kootaa, wa anti yíih dara iña na wonu wa ra a yee na digiru wa ra.

Yee tah Kootaa koloh ra

8 Nagajek, yen yúhúté biti Kootaa yii wunte, hém dí pesuu ti di wad' díi pesuun nen.

9 Yen yúhún biti Kootaa saamduy bëewë júbú rë. Kootaa saamdu bëewë në ñeyíh woni Koope ra, yee faaliyuuy ri ra, yee kaañu Koope ra, bakaaroh ya, yee onuy Koope cér onuy yii kola' Koope na cér rë a yee na bëemú yaayyi wa mbée baappi wa mbée bëewí kayya ra.

10 Kootaa saamdu bëewë na pagu yii tappe njaaliyoh bëeb rë bal, geer-jígéennë, bëewë na habu bëewë yaaye wa wa hen ñaam ra, feloh ya a yee na aňuu di yii henay kaah ra. Maanam, Kootaa saamdu bëewë na pagu yii haayaay a iña yëeddú rën te daa kaaf ka ra.

11 Iña wonu yaa ra ee filib Uni Neba teeba' dee líifë' Koope a ndam ra. Di fi Koope fa baah teem díi na ra déjéenté së' Uni Nebi bah.

Símí Pool Yéesú-Kiristaa

12 Kon, ma na sím Yéesú-Kiristaa Yíkii yen, díi fa lekoh so' yedte so' légyí beh, antee tík onte so' doolaa wad' na ra.

13 Te aňcañ, filoon mi húmú wona' bos sun fi, mi sole bëewë gémú díi na ra, mi mokle wa. Ndaa díi yérémpé së' ndah mi húmú gémey díi na, mi yéeh yee na húmú pañ mi ra.

¹⁴ Yéesú Yíkíi yen onte so' mali míneh dúm : mi gémpé dii na, mi faha'te moroomi so' faha'i kola' di fi Yéesú-Kiristaa na.

¹⁵ Woni wéerté te mit lekoh abeh : Yéesú-Kiristaa ac ēldúnë sémlé'í bakaaroh ya. So' mi beh, daa mi bakaaroha lukki gaan da,

¹⁶ ndaa Koope yérémpé së', nda Yéesú-Kiristaa ñeya' so' fa lukki gaan bakaaroh ya bee ra, teeba' míni múñí. Hen daaha raa, bëewë gému' dii na nay haale pesa na dúmeh rë yeel yee kat so' raa, wa baatti ham ngémí wë.

¹⁷ Di fi Koope fa daa Buur faraah ra,
di fa na pes faraah ra,
di fa ow mësey ríi tík il rë,
di fa yínë kut da,
daa ri mit býíd,
daa ri yeeliyoh ndam
dee níi kiri fi kirih ! Démíin !

¹⁸ Leegi do fi Timoote koy so', yee líkín mi ro baa ra, deefidte iña húmu' wonu bëewë në léhínú unni kola' Koope na sun fu bín fë rë. Iñyaaha hena ganaay doo na wa bedda' ro légéyí wuna nah mi ro ra,

¹⁹ fu pañ dí a ngém a nufi lante. Lahte bëewí kaa'uute pañ nufi wuna hom waa na ra níi tahte ngémí wë saatate.

²⁰ Himene a Iliksaan nonu bëewí yaaha. Mi tikké wë ya' Seytaane nda wa koroh, wa banti solil Koope.

2

Líkíní Pool Timoote yii leŋke daŋ

¹ Kon Timoote, yee nay mii débée naha' ra daa ri biti don dagid bëewë bëeb Koope, don wonid wa ri sohle yi wa, don dagid wa di dímlë' wë, don símícs wë rí.

² Lah dëgírí buurra a bëewë homu af nguur ka ra bëeb nda yen pesa' jaamma a afi tookke, yen pesa' pokoh Koope na, yen tíl tílëd ow.

³ Baa daa yee wun te neba' Koope fa daa Sëmlëhí yen da.

⁴ Di faha' biti bëewë bëeb múc, yúh kaaf ka.

⁵ Koope, di yínë kut. Ti daaha nen, bëe' hom hanndal ki Koope a bëewë rë, di yínë kut. Di ow, te daa ri Yéesú-Kiristaa

⁶ fa yera' ñiiní tosse pesi bëewë bëeb rë. Daaha, laha' wahtaa ra, di teeba'te faha'a faha' Koope biti bëewë bëeb múc dë.

⁷ Yii baa daa tah mi falu apootar, mi wolu waare mi yeedíd bëewë yëwúd neh ra yii lenke ngémë a yii lenke kaaf ka. Yee won mi ron baa ra fel neh dé', mi won don kaah.

Di wadti man ow yaal a di wadti man ow beleb

⁸ Kon, mi faha' biti yaalla a tígí míñ wëe hom bëeb kaye ya' yi wa dage Koope. Wa paguun di a keeñi lante, banti ñéerë' a haay-keeñ a íñë'.

⁹ Ti d'aaha nen bal, mi faha'te biti belebba bekuun bekohi liilte te jekke, banti bekohi bekohi wa ay teebee affi wa. Wa banuy mokil affi wa müukëh garan a seemoh úris mbée feme mbée bekoh búubbí yaañnjate saame neb yeel.

¹⁰ Nebi yeeli wa kay, lah oluun iñi wunna nay waa page ra. Iñi wunni yaa daa wad belii won biti onte Koope cér.

¹¹ Bee yaal hompe yëeddë' yii lejke Koope ra, lah belebba henun ñol, kúnis nuffi wa sítiréh.

¹² Mi onay beleb yeedíd yaal, mi onay ri ilif rí. Di hena ñol !

¹³ Nagajek, yaal daa débpí saku, beleb na an naa tíkéh.

¹⁴ Te sah, Seytaane nofaay bëyí yaala, nofa' bëyí belaa, dí nofaay Aadama, nofa' Aawa. Kon, bëyí belaa daa nofuu, dí bakaadte.

¹⁵ Ndaa, laha na lah beleb koy ra, ay tah dí múc hém dí ham ngémë hín, dí fahee moroommi faraah, dí hen bëyí lante ffi Koope, banti teebee afi.

3

Di wadti man njít janji

¹ Woni wéerté abeh : bëyí faha' hen njít janji, deef dí faha' légyí wunte.

² Njít janji nék wadti hena bëyí Lahay dara yii wonun sun fi, teem belebi na kut, dí hen bëyí teeyte, míñ ham afi, dí hen bëyí yéjké ow. Di wadti hena bëyí mínté haneel, mínté yëeddë',

³ dí banti hen bëyí haa' a han kep daa afi. Di wadti hena bëyí sosse te na íñéeh, dí banti hen bëyí gémpé hélíis.

⁴ Di wadti hena bëyí kúdté faami kúrí ñeete waal, dí kod koyyi níí wa yed dí cérí mitte sèk.

⁵ Bëyí míñéh kúd faami kúrí ñeete waal, bëyí baa ay míñée kúd bëewí Koope díh ?

⁶ Njít janji waray hen bëyí anti haal ngémë, toñeh dí paama gaan-gaanloha níí Koope daan ri ti di daana' ri Seytaane nen.

7 Di wadti hena bal, bëyí yéjké biti bëewë nénih yen na ra wonuu wun sun fi, toñeh dí keen fiirí Seytaane, wa haba' ri ow bos.

Di wadti man bëyí né habra' njít jaŋi

8 Ti dsaaha nen, bëewë na habruu njíittí janjaa ra wadti henun bëewí mitu yed cér te wonuu kaah. Wa waruy hen bëewí han kep daa affi wa a bëewí paguu yii waray, saame na alal.

9 Wa warun ham kaaf ka hom ngémë teeþ yen Koope ra a nufi lante.

10 Wa warun olsuu olsoo paay níi lan biti lahay yii wonun sun fi wa, wa anti míñ hen bëewí nay habree njíittí jaŋaa.

11 Ti dsaaha nen bal, beleþba warun hen bëewí mitu yed cér, në wénih bos sun ow, teeyute, mitute lekoh iñá béeþ.

12 Wa fi bëewë na habruu njíittí janjaa ra, ow fi ow waa na béeþ wadti teya beleþi na kut, wa kúd faammi wa kúrì ñeete waal, kod koyyi wa kori wunte.

13 Wa fi bëewí yaaha légéyí wë wun dsa, wa ay kañu. Wa ay waariyee a fídí mitte sëk di yii lenke ngémí wë Yésú-Kiristaa na.

Yii gaana teeþ yen Koope ra

14-15 So' nék, mi yaakaarte bitih, leegi mi ac yérú ndaa míñ hen ayi so' gaaweh. Baa daa tah mi bíní rë unni yeh. Hen dsa raa, fu yúh dee wadti pesaa ow filib Faam Koope ra. Faam fi baaha, daa bëy ílí janji Koope fa na pes da. Daa ri cíbë ham kaaf ka ra.

16 Woni ow míñéh rií nís abeh : Kaaf ka teeþ yen Koope nda yen pokoh díi na ra gaante !

Kiristaa acce hente ow,
 Ruuh-Peseñ teeña'te biti dí júbpé,
 malaaka ya tikkuté në illí wë ngéey.
 Di waariyute heetta,
 lahte bëewí gémité díi na éldúnë béeb.
 Di këllúté feey fa,
 saañce sun-Koo a ndam.

4

Iña sak Koope ra béeb wun

¹ Ruuh-Peseñ wonte yii lante abeh : jamanaa nay millée balaa nimili Yéesú rë, ay lah bëewí súugëh ngémë, wa ñee iñi bossa nay waa yéeddú te kola' dakki Seytaane nay waa múuydë rë.

² Bëewí wonni wa teem bùkkí wë te lahuy jom ay waa múuyíd a fel misik.

³ Bëewí yaa ay kadda' bëewë kooranta', kadda' wa ñami ñamma aa na. Añcanj, Koope daa sak iñyaaha béeb nda bëewë gému te yúhúté kaaf ka ra, míñ née njiriñoh, wa sím rí.

⁴ Nagajek, iña sak Koope ra béeb wunte, lahay yii ay naa tíibúu. Yee lah solo ra daa ri biti bëyí fi njiriñoh na rek, lah símë Koope

⁵ ndah unni Koope a daña nay ron dage ra daa nay tahe wa lan illí Koope.

Di wadti man súrgíi Yéesú-Kiristaa

⁶ Do nék, fu dékë' teebee koy-yaayya filib ngémë iñyaa raa, deef fu légéyídté Yéesú-Kiristaa légéyí wunte. Baa daa nay teebee biti iña won Koope a yee yéeddú fu rë pesilte ro, fu ñeete na te wa kaah.

⁷ Ngana síkírëh wonni saku sako, wa wonni lahay af a lúk, yi lej iñi éldúnë kep. Do kay, meedde afu pokoh Koope na.

⁸ Meeril faan hégiyéh lahte njiriñ naam, ndaa njiriñ ma laha' tígí teem ri. Pokoh Koope na nék, njiriñ mi mính dúm ndah di émbë iña gapa' Koope pesi feey fi bee a pesa na ac fii rë.

⁹ Woni wéerté te mit lekoh abah !

¹⁰ Yii baa daa tah yen na hawu affi yen, yen na légéyú ndah yen tíkú yaakaari yen Koope fa na pes ra na, di fa daa Sëmléhí bëewë béeb, níi luka' bëewë gémú rë.

¹¹ Lah yéeddé bëewë iñyah, fu túuy wë panji wa.

¹² Ow banay roo heef ndah kíillë laha' fu ra. Do nék, lah page yii nay tahe bëewë gémú rë yeele doo na, wa ñee kottu di wonaddu, pagaddu, dee faha' fu ow ra, dee gémë' fu a dee lada' fu ra.

¹³ Lah mokle afu janiyiri bëewë iña bínyú Kootaa ra, fu on wa doole, fu yéedíd wë níi éyín kí së'.

¹⁴ Ngana sargana' yee on do Koope, ñéyíd rí bëewë në léhínú unni kola' Koope na, bee tíkúu rë njíittí jaajaa ya' dagirute ro ra.

¹⁵ Beke iñyaa afu, fu pokoh na, bëewë béeb yúh biti fee saañ fii rë.

¹⁶ Lah yúhé afu, fu yúh yee na yéeddë' fú rë, fu ham na híin. Hen daa raa, fay múcél afu, fu múcél bëewë në síkírúu rë rë béeb.

¹ Fu yahti won a baha, ngana d̄aañnjoh afa. Lah gonle a ri ndaŋka ti baap nen d̄oo na. Ti daaha nen bal, lah líkínée tunki yaalla ti koy-yaay nen d̄oo na,

² fu gonla' a b̄itiffa ndaŋka ti yaay nen d̄oo na. Lah líkínée bal tunki cafayya ti koy-yaay nen d̄oo na, ñéerë' a nufi lante.

³ Lah tooppitee belebb̄a yaalli wa húl te lahuy b̄eyí habraa wa ra.

⁴ Ndaa nék, lah bi lahte i koy mbée i sét d̄ëe, wa fi yaa d̄ébúun yúh biti wa warutee tooppitoh yaayyi wa mbée caacci wa, yíníl wë iña pagiru wa wa ra, teeba'i biti wa pokuute Koope na. Baa daa yee faha' Koope ra.

⁵ Belii yaala húl, hen njunduŋ lahay b̄eyí habraa ri hom tíkë' yaakaari Koope na, d̄age na' a elek wone sohle yi.

⁶ Ndaa belii yaala húl, anti tík púukéré kep afi, homa' ri pes níi, d̄i húlté illí Koope.

⁷ Lah líkíné belebb̄a yaalli húlú rë unni yah nda wa pes pesi laheh dara yii wonun.

⁸ B̄eyí fi tooppitaay mboko yi, níi luka' yee sésú d̄ii na rík rë nék, deef d̄i súugéhté ngémë te ri luk b̄eewë gémuë rë bos.

⁹ Belaa wadti bínyú filib téerëe në bínyúu belebb̄a yaalli wa húl, nay tooppituu ra, wadtee lah wuti yin-yin kiil sabay pëenë (60). Di wadti hena belii húmú teya' yaali na kep,

¹⁰ yúhúu a pagadfi wunni yeh : kodste koyyi kori ñeete waal, húmú mínté haneel, na húmú tooppitoh b̄eewí Koope, na húmú dímlë' súfúñiddë, na húmú paŋ yii wuni míñ díi hen

béeb daal.

¹¹ Jéegí teb-teba yaalli wa húlú rë nék, banuy bíníyú ndah nuffi wa míñ tas yaal wa súugéh Kristaa, wa faha' kooroh a yaal kay.

¹² Tígí daaha, wa ay daanu ndah wa pokuu yee húmú gapuu wa ra.

¹³ Te baatte biti wa bíníyú rée, wa ii lahil pagad. Hen daa raa nék, wa haale faam ëe faam, pëgíh né dara gét née pereem misik, won yii waal fi wa íníh né a won woni lahay af a lúk béeb.

¹⁴ Yii baa daa tah mi faha' biti wa fi jéegí teb-teba yaalli wa húlú rë saam yaal kay wa kooroh, wa lah i koy, wa kúd faammi wa níí ñee waal. Hen daa raa, wa lëhíh dara yii tah kaa'oh yi yen sol yen,

¹⁵ ndah lahte na yi fí yúhté biti helute waali wa, ñéerúté a Seytaane.

¹⁶ Belii gémpé lah mboko yi yaalli wa húlúté rée, lah tooppitaa wa ban waa yedfa' a jañaa. Hen daa raa, jañaa ay míñ tooppitoh yee henu njunduñ lahuy bëyí habraa wa ra.

¹⁷ Njíittí jañaa na légéyú légéyí wunte ra mitu on cér níí mit sëk, níí luka' yee hawu affi wa waare a yëeddé' rë.

¹⁸ Bíníyúté Téerée nagajek bitih : « *Mbaam*fi hom légéy meey ngana pok búgë fu kadda' ri ñam na gaañcaha.* »[†] Bíníyúté biti bal : « *Bëyí légéy wadtee yínlú opa'i.* »[†]

---

* **5:18 5.18** *Mbaam* : Lo' daa bíníyú di gerek, ndah bëewí yaaha húmú línúu a fana.   † **5:18 5.18** Saame Nérsí Kootaa 25.4   † **5:18 5.18** Saame Lúkkë 10.7

19 Bëyí hëwrë' ow di njíittí jaŋaa doo na, ngana gém woni, hém dí laheh seede ana mbée éeyë.

20 Bëyí dékë' bakaad waa na raa nék, lah líkíné rí ffi bëewë bëeb nda wa fi bëewí yaa bal neeh, banti paŋ bos.

21 Leegi, mee roo won da ee di ffi Koope a Yéesú-Kiristaa a malaaka ya tansu ra bitih, fu ñee iña won mi ro yaa ra toŋ. Di filib yaaha bëeb nék, lah téydée bëewë bëeb tíge yínë, fu ban waa génëntélë'.

22 Ngana gaawti tík ow ya' fu fal ri njíit janji toñeh dí paŋ yin níi fu none na bakaada. Lah hene bëyí lante ces !

23 Ngana teyil han mulub kep, lah oope béeñ yutuud ndah eeñi lowa na dékë' hamu ra.

24 Lahte bëewí fí yúhté biti balaa wa téekrú këem sah deefa' bakaafdfi wa olu ngëey, ndaa bëewë aana, yi wa yúhúu filoon fe.

25 Ti dsaaha nen bal, pagadfi wunte oluu oloo ngëey, te wuti lah yi teeluyti olu raa sah, wa míneh dékë' d'apoh.

6

Di wađti man ñaam yíkii në

1 Bëewë henu ñaam ra warutee on kélfë yí wë cér níi mit sëk. Hen dsa raa, ow ii won bos sun fi Koope a sun fi iña na yéeddúu yen da.

2 Yee kélfë yí wë gému Kiristaa na ra nék, banuy haba' biti wa koy-yaayyi wa filib ngémë rek, wa yap wa. Wa kay, wa warun baatti ñee woni wa waro, af biti wa fi kélfë yí yah wa bëewí

gémúté, Koope faha'te wa níí faha', te daa nay njiriñee légéyí wë.

Alal ma hom pokoh Koope na ra

Iñá wad̄ fuu yéedde' fu túuyé' wë rë, daa wa yah.

³ Lah bëyí yéedde' yin kay, dí kaa' ñee unni kaaf ki Yéesú-Kiristaa Yíkíi yen a iñá yéeddúu ñeerë'té a pokoh Koope na raa,

⁴ cfeef bëyí baa gaan-gaanloh gaan-gaanloo, te ri yéeh dara. Faha' taasa' a íñë' sun fi wonni lahay njiriñ kep daa afi. Yaa hom mada' jér nen díi na te baa daa na kúd̄ iñaan, íñë', sola', níb̄ bos sun ow,

⁵ a wonni míneh dúm hanndal ki bëewí nuffi wa laday te yíih kaah. Bëyí baa homa' biti pokoh Koope na yin saamaa alal.

⁶ Nagajek, pokoh Koope na a doyloh yii laha' fu, alal ma hom na ra caakke.

⁷ Na ayu yen éldúnë rë, yen kúrëelúuy dara te yen yahti saañ raa, yen ii kúrëelëh dara bal.

⁸ Kon, yen lah yii ñamun yen a yii bekuun yen raa, baa wadtee yen doy sëk.

⁹ Bëewë na fahuu alal caak ra hom keenuu fíirí Seytaane, nuf bos haal wa. Te faha' lah iñi lahay solo te wuneh waa na daa na bek wa na. Iñyaa daa na yah bëewë, daa na san̄ku wa bal

¹⁰ ndah gém hélíis púlé' bos kep a bosí míñ díi man bëeb. Lahte bëewí fí yúhté biti tíkú hélíis kep affi wa níí wa súugúuté ngémí wë. Yii baa tahte faraah keeññi wa na nebeh te daa wa tíkú rí affi wa.

Líkíní Pool Timoote yii lejke ngém

11 Kon, do fa bëyí Koope bee ra, lah hegee pagadfi yah, fu yuloh saam yii júbpé, fu pokoh Koope na, fu lah ngém, fu faha' moroomu, fu míñ mún, fu sos.

12 Lah beye wodu haa'a níí mit fu ham ngémú hín, fu haal pesa na d'uméh dëek rë Koope ra. Dëekúu fú rë, fu seedete kaaf ka fíi i ow caak.

13 Leegi, di fíi Koope fa na ona' pes béeë dë a di fíi Yéesú-Kiristaa fa húmú seede kaaf ka fíi Poos Pilaat ra, mee roo won da ee :

14 lah ñee túuyë' yë, fu lan, fu laheh dara yii wonun sun fu níí nímilín kí Yéesú-Kiristaa Yíkii yen

15 wahtaa faha' ri Koope ra.
 Di fi Koope fa baah teem díi na ra,
 díi fa yínë kut daa luk doole ra,
 díi fa daa Buuri buurra ra,
 díi fa daa Yíkëe fë lukki gaan dä,
16 díi fa kut daa ii húl,
 dékké niiñi ow míneh née leboh ra,
 díi fa ow mësey tík il rë,
 díi fa ow míneh ríi tík il
 níí ñíin bée' teyeh na ra,
 daa ri mit bëyid,
 daa ri yeeliyoh doole
 níí kiri fi kirih !
 Démíin !

Woni Pool yii lenke yíkëe yí alalla

17 Lah wone bëewë lahu alal feey fi bee ra biti wa banuy tík yaakaari wa alal mi yaaha, wa gaan-gaanlee. Yaa ay gété gété ! Wa tíkún yaakaari wa Koope na, díi fa na on yen níí mit sëk nda keeñni yen sos da.

18 Túuyé wë pañ yin wun, alal mi wa hen pagadđi wunni wa, wa naa'-keeñ, wa on bëyí lahay.

19 Hen daa raa, wa ay gad alal mí wëerté, yi nay waa njiriñe fayu, wa haal pesi kah-kah fa.

20 Cëy Timoote, lah habe iñia déjéenú fú yaa ra híin ! Lah moytee wonna lahay njiriñ te won yii leŋke iñi ēldúnë kep ra, wonni taasa' ya na wonuu mbata ham-ham te kaah neh ra.

21 Lahte bëewí pokuu mbata ham-hammaa ka wa yaa níi tahte wa wuluute ngémë.

Koope líhë rën mal !

Séréel Ndút: Unni Koope

Ndut: Séréel Ndút: Unni Koope (New Testament+)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ndut)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source
files dated 16 May 2025

a3a1238b-9393-5875-a4c5-1d3f38537bfe